

Chùa Định Huệ.

- Thứ bảy, 16/03/24.

(Lý Ngọc Nga ghi chép bài Sư Giác Nguyên giảng).

CÁC LOẠI NHÀ Ở CỦA NGƯỜI PHẬT TỬ.

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật .

Chúng con xin thành kính cung thỉnh Thượng Tọa Pháp Sư hoan hỷ quang lâm pháp tòa, chúng con xin cung thỉnh Ngài an tọa.

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật

Cung kính ngưỡng bái bạch Thượng Tọa Pháp Sư đạo hiệu Giác Nguyên bút hiệu Toại Khanh.

Cung kính bái bạch Chư Tôn Thiền Đức Tăng, kính bái bạch Chư Tôn Thiền Đức Ni, Quý nam nữ đạo hữu phật tử hiện diện trong đạo tràng chùa Định Huệ.

Ngày hôm nay được sự thỉnh mời của quý thân hữu và quý đạo hữu Phật Tử gần xa giờ đây Pháp Sư Giác Nguyên đã chính thức quang lâm để chuẩn bị ban bố cho đạo tràng chúng ta một thời Pháp thoại ngắn.

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Kính thưa đại chúng có một bài thơ như thế này :

Cỏ hoang cứ ngỡ cải trời,

Hái bỏ vào nồi ta khóc mình ngu.

Mười năm rồi một cuộc tu,

Đạo đời lẫn lộn mịt mù bước đi.

Bốn câu thơ đó của tác giả Toại Khanh đã nói lên cho chúng ta thấy sự tu tập tu học của chúng ta trong Giáo Pháp rất cần đến Chánh Kiến, tìm đúng Chánh Đạo và học đúng Chánh Kinh, Chánh Tạng để mà tu tập, bởi nếu không chúng ta sẽ hái cỏ hoang để bỏ vào nồi và chúng ta cứ ngỡ đó là cải trời, và tác giả của bốn câu thơ đó chính là Pháp Sư Giác Nguyên bút hiệu Toại Khanh đang hiện diện trước mặt đạo tràng.

Chúng con xin một tràng pháo tay thật lớn, xin cảm ơn quý vị, và chúng con mong rằng đó cũng là một gợi ý cho Thượng Tọa trong buổi pháp thoại hôm nay đối với toàn thể đại chúng chúng hội chúng con và giờ đây trước Tam Bảo trang nghiêm Thượng Tọa cũng đã an trú, chúng con xin cung kính thay mặt cho đạo tràng kính mong Ngài ban bố cho chúng con một thời Pháp Thoại sáng hôm nay.

Nam Mô Phật Pháp Tăng Tam Bảo Chứng Minh.

Kính thưa toàn thể đại chúng Cư Sĩ, các vị ngồi ở phía dưới xa sau cùng có nghe không ạ ? Cảm ơn.

Ý tưởng cho bài giảng hôm nay tôi cho rất là quan trọng, tôi mong rằng thời tiết nóng bức ở đây nó không cản trở chuyện bà con nghe Pháp, cho nên tôi cố gắng nói nhanh, nói ngắn, gửi đến các vị một thông điệp mà tôi cho là quan trọng và cần thiết. Đó là, tất cả những bà con đang ngồi trước mặt chúng tôi, trên thì có Chư Tôn Đức Tăng Ni và dưới là có các vị phật tử Cư Sĩ, thì dù chúng ta sống ở trong hoàn cảnh nào, trong điều kiện nào, thì chúng ta theo trong Kinh, cái này Kinh nói chứ không phải tôi nói, rằng ngay giây phút đầu tiên sau khi thành đạo dưới gốc bồ đề, tức là nếu theo thời gian của chúng ta bây giờ là khoảng tầm vài phút, vài phút sau khi thành đạo thì Đức Phật Ngài có xác nhận một điều là vũ trụ này nói chung và từng cá nhân nói riêng chỉ là một cái căn nhà thôi và cái căn nhà đó được kiến tạo, được duy tu, được bảo trì, trong suốt vô lượng kiếp và hôm nay dưới gốc Bồ Đề thì Như Lai đã tìm thấy ông thợ cất nhà đó và kể từ bây giờ Như Lai không có cất thêm nữa, ở tạm trong căn nhà này trong 45 năm nữa rồi Như Lai ra đi. Đại ý câu kệ như vậy. Thì ngay ở trong cái bài kệ đó, Ngài có xác định một điều là vũ trụ và từng cá nhân chúng ta chỉ là những ngôi nhà, thì chỉ cái chữ nhà đó thôi, tôi muốn gửi gắm các vị Phật Tử một vấn đề tu học rất là quan trọng, một cái nhận thức rất là quan trọng trong cái chuyện tu học và đời sống thường nhật, nhà thì ở đây bà con biết rồi, nhà nó có nhiều trường hợp :

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẨM PHỔ BIÊN
(c) www.toaikhanh.com

- Nhà cấp bốn
- Nhà Villa

Nhà cấp bốn là sao ? Nhà Villa là sao ? rồi nhà mình ở, nhà mình cho thuê, nhà mình kinh doanh. Sáng nay trong bài giảng này, tôi nói một loạt các kiểu nhà đó. Sáng nay tôi trong vai trò một nhà môi giới địa ốc, tôi sẽ trình bày cho các vị nghe về các kiểu nhà đó và đương nhiên là từ góc nhìn của Phật Giáo.

Nhà cấp bốn là sao ?

Nhà cấp bốn bà con biết rồi. Tôi nói sơ sơ thôi, chuyện đầu tiên rẻ, vật liệu xây dựng rẻ, diện tích khiêm tốn và đặc điểm của nhà cấp bốn là gì ? là không có khả năng cách âm và cách nhiệt. Có đúng vậy không ?

Nhà cấp bốn vật liệu xây dựng vừa ít vừa rẻ, diện tích phải hẹp chứ nếu mà diện tích lớn thì ta đâu có thêm làm nhà cấp bốn, chủ nhà không có tiền mới cất nhà cấp bốn và đặc biệt nữa là cái nhà đó đó, có cái chuyện mà tôi rất là muốn nói ở đây đó là nhà đó không có khả năng Cách Âm và Cách Nhiệt. Trong một bài giảng ở Hà Nội tôi có giảng một thời Pháp tại một căn nhà bên Hồ Tây, mà cái nhà đó nhìn thì đẹp thiệt, nhà đó không phải là cấp bốn, nhưng mà đặc biệt là nhà đó không có khả năng Cách Âm và không có khả năng Cách Nhiệt, cho nên nhà nhìn có sang thiệt đó, nhưng mà tôi nghĩ rằng ở đó rất là khó an lạc, là vì sao ?

CÁCH ÂM có nghĩa là chúng ta tránh được cái ồn từ bên ngoài.

CÁCH NHIỆT là chúng ta có thể làm chủ được nhiệt độ bên trong.

Trong đời sống tu học của mỗi người như tôi vừa nói, mỗi chúng ta là một căn nhà, thế nào là khả năng Cách Nhiệt ? Có nghĩa là trước những TÌNH ĐỜI ẤM LẠNH, trước hoàn cảnh nào chúng ta cũng có KHẢ NĂNG AN LẠC hết, thì chúng ta lúc đó là ngôi nhà có khả năng Cách Nhiệt, cuộc đời nó đối với mình có nóng bức, có lạnh lùng, có phũ phàng cách mấy thì mình vẫn an lạc được, như vậy là chúng ta có khả năng Cách Nhiệt.

Còn khả năng CÁCH ÂM là sao ?

Có bao nhiêu thị phi chúng ta cũng có khả năng làm lơ hết đó khả năng Cách Âm, nghe kịp không ? Sau bài giảng này tôi mong rằng những ai chơi Facebook thì tự hỏi lòng mình khi lên Facebook mình có khả năng Cách Âm hay không ? cái giống gì đăng lên đó, tôi hay nói hoài, buổi chiều luộc một đĩa rau cũng chụp hình để lên khoe, kho một cái món gì đó cũng chụp hình đem lên khoe, nấu cơm bị khét cũng chụp hình đăng lên, mà không phải khoe mà là để than, chiều nay nấu nồi cơm bị khét rồi.. Híc.. híc.. híc.. cho hình đăng lên, nhưng mà cái đó không quan trọng, cái này mới quan trọng, những cái gì mình đăng lên mà bị người ta phản ứng Like và Unlike phải không ? Like và không Like là cái mình khó chịu, như vậy thì rõ ràng là chúng ta yêu người mà lại ham đi nắng, nhà không có khả năng Cách Nhiệt mà chúng ta lại thách thức với nắng mưa... Cho nên, nếu sau bài giảng này bà con về ai hỏi các vị nghe gì buổi sáng nay ở chùa Định Huệ ? Các vị trả lời rằng ông Sư ổng đề nghị với tôi là kể từ hôm nay tôi nên là một căn nhà có khả năng CÁCH ÂM VÀ CÁCH NHIỆT.

CÁCH ÂM có nghĩa là tiếng đời cỡ nào, khen chê sao tôi cũng chịu được, và có một kinh nghiệm tuy nhỏ nhưng mà rất là đáng tiền, đó là bà con nhớ cái này, tại sao mình không chịu nổi thị phi ? Là tự hỏi lòng mình đi ? Khi nào mà mình còn thấy thích được khen.

Nhớ nha. Cái này kinh nghiệm bằng Vàng :

KHI NÀO MÌNH CÒN THẤY THÍCH ĐƯỢC KHEN, KHI NÀO MÌNH CÒN THẤY VUI KHI ĐƯỢC KHEN

Thì tôi xin bảo đảm rằng :

KHI ĐÓ CHÚNG TA KHÔNG CÓ KHẢ NĂNG CHỊU NỖI LỜI CHÊ.

Cho nên sáng nay bà con hỏi tôi Sư nói như vậy nghe dễ quá, nhưng mà chúng tôi phải làm sao chịu được thị phi, thì tôi nói rằng, tôi xin chia sẻ với bà con những gì học được từ Kinh điển và bản thân chúng tôi.

Đó là muốn vượt qua được thị phi thì phải nhớ lấy bài học này :

CÒN THÍCH KHEN THÌ KHI BỊ CHÊ CHỊU KHÔNG NỖI.

Tin tôi đi. Tin tôi đi.

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

(c) www.toaikhanh.com

Tôi nói hoài, một đứa bé tại sao nó bị té mà nó lại khóc ? Tại sao nó bị đứt tay nó lại khóc ? Tại sao khi nó bị bỏng lửa nó lại khóc ? Mà khi người lớn té, đứt tay và bỏng lửa mà mình không khóc là vì sao ? Là vì mình trước những cái ngọt ngào mình không có đắm chìm trong đó như là đứa bé, đứa bé nó dễ bị chìm sâu trong những cái ngọt ngào lắm. Thí dụ là một cái xoa đầu, một nụ hôn, một cái vuốt nhẹ lên má, một lời khen, là đứa bé đã đủ sung sướng. Nhưng mà người lớn mình có bao giờ sung sướng đến mức liệm người với những thứ đó không ? Không, không. Một cái vuốt nhẹ lên má, một nụ hôn nó không đủ để cho mình quên hết mọi sự, nhưng mà đứa bé thì có, chính vì đứa bé nó sống ở cuộc đời bằng tất cả cái niềm tin yêu và tín nhiệm như vậy đó, cho nên khi mà nó gặp cái đắng nó chịu không nổi. Tin tôi đi. Khi mà mình thích ngọt quá thì trước cái đắng mình chịu không nổi. Tôi có một kinh nghiệm nhỏ thế này, đôi lần có chuyện vui, thí dụ như anh em huynh đệ họp mặt hoặc những lần đi xa đến một nơi nào đó gặp gỡ những người Phật Tử thân quen mà chúng tôi thấy thương thấy quý. Những cuộc họp mặt đó đương nhiên rất là vui, nhưng mà tôi luôn tự nhủ rằng cuộc vui này rồi sẽ tàn, cục nước đá nào rồi cũng tan. Phải luôn nhớ như vậy. Nha. Nhớ như vậy để cho khả năng chịu đựng của mình khi chia tay nó không có đau, còn khi mà mình chìm sâu trong một cuộc vui đến mức quên mình thì khi mà cái đắng nó đến chịu không nổi. Nhớ nha. Cho nên mình là những người trưởng thành, mình biết rõ khi mình cầm dao mình nghĩ đến cái chuyện đứt tay, mình làm việc ở bếp mình phải nghĩ chuyện có khả năng mình bị bỏng lửa và khi đi trên đường chúng ta không loại trừ khả năng mình bị vấp té, và khi mình sống ở đời với một sự tỉnh táo, với một sự cẩn phòng như vậy đó thì khi cái đắng cuộc đời nó xảy đến khả năng chịu đựng mình nó sẽ tốt hơn nhiều. Tin tôi đi, và trong Kinh Phật dạy, một người Phật Tử đúng nghĩa đó KHI CÒN TRẺ PHẢI NGHĨ ĐẾN TUỔI GIÀ, KHI KHỎE PHẢI NGHĨ ĐẾN LÚC BỆNH VÀ KHI CÒN SỐNG PHẢI NGHĨ ĐẾN LÚC CHẾT.

Phải thường trực tâm niệm những điều đó và khi mình có được những cái gì ngọt ngào phải nghĩ đến những lúc cay đắng, trong hội ngộ mình phải nghĩ đến chia ly, trong ngọt ngào phải nghĩ đến lúc cay đắng, thì ở một người Phật Tử sống tỉnh táo như vậy thì nói theo kiếm hiệp của Kim Dung là chúng ta có khả năng ngủ trên dây.

Tiểu Long Nữ sở dĩ trở thành một cao thủ là vì Tiểu Long Nữ có khả năng ngủ trên dây, ngủ trên dây là sao ? Là Cư An Tư Nguy.

CƯ AN TƯ NGUY có nghĩa là đầu sống ở trong một thời điểm bình yên nhất thì cũng luôn nghĩ đến chuyện bất trắc có thể xảy ra. Bốn chữ đó rất là đáng để các vị xâm lên người, rất đáng để viết trên vách, phòng ngủ, phòng khách.

CƯ AN TƯ NGUY tức là trong hoàn cảnh nào đi nữa cũng luôn luôn sống ở trong sự cảnh tỉnh của một người có tu học, thì như vậy trước

những nỗi đau cuộc đời chúng ta mới có được hai khả năng Cách Nhiệt và Cách Âm, thì lúc bấy giờ tất cả bà con ở đây không còn ai ở nhà cấp bốn hết, đều là những ông chủ bà chủ Villa, tôi không muốn khi gặp lại các vị mà các vị nói nhỏ vào tai tôi Sư ơi con vẫn ở nhà cấp bốn. Tôi không muốn. Tôi không muốn. Dù cái nhà thực tế của các vị có thể chỉ một ít tiền thôi nhưng mà tôi rất mong là một ngày nào đó gặp lại bà con ở chùa Định Huệ, bà con đến nói chuyện với tôi với tất cả sự tự tin. Thưa Sư con đã bỏ nhà cấp bốn được sáu tháng rồi. Kể từ ngày Sư ra đi con đã một bước lên mây. Chứ còn chuyện bà con giàu nghèo tôi không can thiệp được, nhưng tôi tuyệt đối tin tưởng tôi có thể chia sẻ và nâng cấp căn hộ của bà con, căn hộ tinh thần của bà con không tiếp tục ở căn nhà cấp bốn nữa, kể từ bây giờ bà con tuyệt đối có thể ngon lành đường đường, chính chính, lia bỏ căn nhà cấp bốn, bởi vì kể từ hôm nay tôi có khả năng Cách Nhiệt và Cách Âm, và các vị tưởng tượng trong cái nhiệt độ 37°C của Sài Gòn hôm nay có cái phước nào cho bằng mình có khả năng Cách Âm, với cái ồn ào của Sài Gòn mà mình có khả năng Cách Âm và Cách Nhiệt thì tôi nghĩ là không có gì tuyệt vời cho bằng.

Thầy Trụ Trì thương tôi, lần nào tôi về giảng Thầy cũng đưa tôi lên chỗ mát, mà tôi nói thiệt chỗ mát nhất của Thầy đó chính là chỗ nóng nhất của tôi. Tôi là người Thụy Sĩ mà, các vị biết bây giờ mai tôi bay ngày mốt tôi về tới ... rồi, ban ngày nhiệt độ của Thụy Sĩ lúc này ngày 10 đêm 5 quý vị biết không ? Tôi ước gì bây giờ tôi có thể ngồi giảng mà mặc áo ba lỗ quý vị biết không ? Tôi thèm lắm, tôi hỏi Thầy Trụ Trì chùa Thầy nóng quá tôi sợ hồng dấm về, Thầy nói hồng sao đâu chỗ Thầy ngồi có phun nước, Thầy coi tôi như giò lan vậy bởi vì chùa Thầy không có khả năng Cách Nhiệt, nhưng mà Thầy là người có khả năng Cách Nhiệt. Chính vì Thầy là người có khả năng Cách Nhiệt, phật tử Định Huệ là người có khả năng

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

(c) www.toaikhanh.com

Cách Nhiệt, tôi nghĩ như vậy cho nên tôi về đây, chứ nếu đây là một đạo tràng, một hội chúng không có khả năng Cách Nhiệt chúng ta không có lý do gặp nhau.

Cho nên chuyện đầu tiên mà tôi muốn chia sẻ với bà con đó là muốn ngồi, muốn có mặt ở pháp hội này làm ơn hãy bỏ căn nhà cấp bốn đi, kể từ giây phút này chúng ta đã là những ông chủ Villa, những bà chủ Villa, bà chủ biệt thự, chưa hết, còn chuyện nữa, mình dời nhà rồi bây giờ mình không còn ở nhà cấp bốn nữa đúng không? Nhưng mà vấn đề tiếp theo là sau khi đã dọn vào căn nhà ở khu đất vàng, mình làm gì với cái khu nhà đó đây? Nhà mình ấy, nhà hoặc là tiền, nó có hai trường hợp sử dụng, tiền nó có trường hợp đó là vốn chết, có nghĩa là tiền để đó thôi nó không có sinh lợi. Đó là tiền chết. Nhưng mà có trường hợp tiền nó là cái nguồn vốn để mà sinh lợi, có đồng ý cái đó không? Có hai cách để mà làm chủ đồng tiền:

- Cách một là mình chỉ sở hữu đồng tiền chết.

- Cách hai là mình sở hữu cái đồng vốn sống, vốn sống bây giờ nó được quy động cái tiền mình có bây giờ được quy động thành tiền vốn.

Nhà cũng vậy, tôi không có làm chủ cái nhà nào hết nhưng mà tôi biết hơi nhiều nhiều về nhà, có những người có nhà họ ở, có những người có nhà họ cho thuê, rồi có những người có nhà đóng cửa để đó chờ lên giá bán, nghe kịp không? Và tôi đã nói rồi kể từ sau mấy phút đầu tiên của bài giảng thì tôi tin rằng trước mặt tôi bà con đã có khả năng từ bỏ ngôi nhà cấp bốn của mình, một cái ngôi nhà mà không có khả năng Cách Âm và không có khả năng Cách Nhiệt, mà trong đại chúng đây còn nhớ Cách Âm là gì? Cách Nhiệt là gì chưa? Nhớ không? Tôi nhắc lại nha.

CÁCH NHIỆT là có thể chịu đựng được mọi cái âm lạnh của tình đời, những cay đắng, nghiệt ngã của đời sống, những bất trắc khó lường từ cuộc đời đổ đến cho mình, những hoàn cảnh đắng cay nghiệt ngã mà mình vẫn có thể an lạc được thì đó là khả năng Cách Nhiệt.

Còn khả năng CÁCH ÂM là mình có khả năng thanh thân được với những cái thị phi của đời sống, đó là khả năng Cách Âm. Nha.

Thì sau khi mình có được cái căn nhà biệt thự Villa rồi thì bước tiếp theo là mình làm gì để sinh lợi với ngôi nhà mình đang có đây? Cái này là Kinh nói không phải tôi nói, và bà con sẽ rất là ngạc nhiên và có nhiều người nói với tôi tại sao Sư giảng cái gì đó nghe nó lạ hết, sao con coi Kinh con không thấy? Dạ thưa, thứ nhất bà con đọc ít hơn tôi. Thứ hai bà con đọc mà bà con không có khả năng suy diễn, các vị nghe kịp không? như tôi kể hoài câu chuyện một cậu bé đi vào tiệm tạp hóa với Mẹ, cậu bé đòi mấy lon nước trái cây, Mẹ mua cho cậu bé xong thì lúc Mẹ đang đứng trả tiền thì cậu bé mới khui một lúc bốn lon .. bóc.. bóc.. bóc.. bóc.. thì bà Mẹ giựt mình quay qua hỏi tại sao con khui hết bốn lon? cậu bé nói: dạ trên nắp lon có ghi là "Open here" có nghĩa là "mở hết ở đây" các vị hiểu không? theo các vị chữ here đây nó có nghĩa là gì? here đây là cái chỗ bán hay là cái chỗ mà mình để mình lùa ngón tay vào, cái đó là here, chữ here đây nó không hề có nghĩa là cái căn tiệm, nhưng mà đứa bé đó nó hiểu cái chữ here đây có nghĩa là căn tiệm, căn tiệm nó đang đứng với Mẹ đó. Phạt từ mình đa phần mình coi Kinh mình coi theo kiểu đó, mình coi rất là thơ ngây. Nha. Cho nên bà con tôi biết có người ngạc nhiên là sau bài giảng này nè, bài giảng này sẽ được lưu truyền rộng rãi và bà con sẽ thắc mắc rằng cái tôi đang nói ở đâu? Xin thưa rằng cái này trong Kinh giải thích rất rõ chúng ta mỗi người một căn nhà, Kinh có nói cái này, và khả năng Cách Âm Cách Nhiệt trong Kinh cũng có nói rồi, và tiếp theo là tôi nói nhà nó có nhiều trường hợp:

- Nhà để ở

- Nhà cho thuê

- Nhà chờ bán

Nhà để ở là sao? Kinh nói trong A Tỳ Đà bộ thứ tư, nói rằng có những con chuột nó đào hang mà nó không có ở, có những con chuột nó ở hang nhưng mà nó không thích đào, nó thích ở cái hang người ta đào sẵn, còn có những con nó đào hang nó không có ở, rồi có những con chuột nó không đào hang và nó không ở hang, và có những con chuột nó ở trong chính cái hang mà nó đào. Trong Kinh Bộ có nói đến chuyện đó, thì cái chuyện đầu tiên là nhà để ở là sao? Kinh nói có những người xây dựng, kiếm tìm, đầu tư đủ thứ nhưng họ không có đủ sức an lạc với cái mà họ có. Chuyện này có không? Có hạng người này không? Quần quật kiếm tiền mà sống như Osin có không? Có không? Có năm bảy căn nhà mà rốt cuộc

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

(c) www.toaikhanh.com

họ vẫn ở nhà cấp bốn, mấy cái căn nhà kia để cho ai đó, có loại người này không ? Học hành cho nhiều bằng cấp đầy hai túi nhưng họ không thể an lạc với những kiến thức mà họ có, có không ? Bỏ ra một đời đầu tư về hôn nhân, đầu tư về tình cảm, đầu tư về gia đình, mà cuối cùng thì cuối đời vẫn sống quạnh hiu trong cô đơn, có không ? Đấy. Cho nên chúng ta nghĩ kỹ lại sau bài giảng này nghĩ kỹ mình thuộc về cái loại nào ? Kiếm tìm, đầu tư, tích lũy đủ thứ nhưng mà những thứ đó không đủ để mình an lạc, nhưng có những người họ tuyệt đối có thể an lạc với kiến thức, tài sản, sức khỏe, quan hệ xã hội mà họ có, thì tôi mong rằng sau bài giảng này, bà con là những người có cái nhà ngon lành và ở được cái nhà ngon lành. Đấy. Còn đấng này thì mình coi chừng một đời mình đầu tư những thứ mà chính mình không được gì từ những thứ mình có, cái đó rất là tiếc. Tuy nhiên trời đất bao la, vũ trụ khô vô cùng, bất hạnh thay cho cái người nào có nhà mà không chịu ở, nhưng cũng bất hạnh thay cho người nào cả vũ trụ bao la mà chỉ biết giam mình trong mấy chục mét vuông. Có hiểu không ? Học đạo, học đời, có tiền biết chăm sóc sức khỏe, tiền bạc, sức khỏe, quan hệ xã hội, kiến thức chuyên môn, kiến thức đạo, học giáo lý, có những cái đó mình phải có thể sống an lạc với cái mình có, coi chừng học cho nhiều mà xếp bằng không biết tu kiểu gì ? Trường hợp này có không ? Tôi thấy hơi nhiều đó, vào chùa tụng kinh, lần chuỗi, đọc chú, cúng dường, gặp gỡ Tăng Ni mấy chục năm mà khi bệnh nằm trên giường rên hi, hi.. không biết phải làm sao để bớt sợ, bớt lo, bớt buồn, bớt tiếc nuối. Đó là những người là những con chuột có hang mà không có ở được, nhưng mà nó có cái chuyện rất là đáng để chúng ta lưu tâm, là có nhà để ở là một cái phúc nhưng mà coi chừng mình lại là tù nhân trong chính cái căn nhà của mình. Hiểu này không ta ? Hiểu hai cái này không ?

- Một là cả đời đào hang nhưng mà vẫn không có chỗ để náo thân.

Đó là bi kịch một.

Bi kịch hai :

- Có chỗ náo thân nhưng mà biến cái mình có trở thành cái chỗ nhà giam của mình.

Tây có một câu rất là hay :

- Hàng rào để bảo vệ chủ nhân chứ không phải để nhốt tù chủ nhân.

Quý vị nghe có hiểu câu này không ? Có hiểu không ? Hàng rào là để bảo vệ chủ nhân chứ không phải là để nhốt tù chủ nhân, còn một câu nữa vạch áo lên "Xâm" nè :

CÁI MÈN ĐỂ ĐÁP CHO ẮM CHỨ KHÔNG PHẢI ĐỂ TRÙM CHO NGỘP.

Có không ? Có rất là nhiều người học cho nhiều chỉ để Ngã Mạn thôi, học cho nhiều làm giàu và đầu tư về gia đình, vợ chồng, con cái, cuối cùng họ lấy chính những thứ mà họ có để trở thành ra cái nhà tù để giam họ và đè nặng họ, lúc bấy giờ cái hàng rào quanh nhà nó không còn là cái để mà bảo vệ chủ nhân mà đó là cái hàng rào của nhà tù và những cái họ có lúc bấy giờ nó không phải là cái mền để đắp cho ấm mà nó là trùm cho ngộp.

Ở đây bà con nào hồi nhỏ sợ ma thì biết, mỗi lần mình sợ ma mình hay hay kéo mền qua khỏi đầu, ở đây có ai biết đến cái đó không ? Tôi là một, mà nó nghĩ sao không biết mền mà kéo qua khỏi đầu là ma không có tới được, mà nó quên là ma dỡ mền được, có một câu chuyện này thì tôi nghĩ là chuyện cười nhưng mà tôi tin là nó có thật, là cũng có một cậu bé sợ ma rồi ban đêm thấy cái bóng trắng và một gương mặt trắng bệch, cậu sợ lắm cậu mới kéo mền lên cậu trùm cái mặt, thì con ma nó đứng kê bên nó nói hé hé ra coi chừng ngộp, khi cậu mở ra đó là bà chị hai bà bôi lòng trắng trứng lên cái mặt của bà, bà sắp đi ngủ, bà đi ngang phòng rồi đưa em nó thấy bà nó sợ quá nó kéo cái mền lên, thì con ma đó, con ma trong ngoặc kép nó lại gần nó nói trùm hé hé ra coi chừng ngộp, thì lúc đó mới biết đó là bà chị của mình. Cho nên tôi nói bà con nghĩ

tôi nói đùa nhưng mà đó là sự thật. Sau bài giảng này cẩn thận về nghĩ coi ông Sư nói đúng không ? Cái hàng là những thứ mà mình, những phương tiện tự vệ của mình, nó là cái chỗ giam nhốt hay nó là cái để bảo vệ mình. Nó là chuyện rất là lớn. Chuyện đó rất quan trọng và tài sản, tiền bạc, nhan sắc, sức khỏe, quan hệ xã hội, kiến thức học đường, kiến thức Phật Pháp, mà bà con có được nó là cái mền để đắp cho ấm hay là trùm cho ngộp.

Tôi nói thiệt bà con đừng có buồn, chứ có nhiều người tôi thấy nghèo hơn chút coi bộ sống sướng hơn. Có hiểu không ? Có. Tôi thấy có nhiều người tôi thấy hình như họ xấu hơn chút có lẽ sống vui hơn. Tại

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẢN PHỔ BIẾN
(c) www.toaikhanh.com

sao mà người ta nói hồng nhan bạc phận ? Nếu mà nó xấu hơn một chút nó lấy thằng Tèo, thằng Tí là xong, mà đấng này vì nó hơi đẹp đó cho nên có 100 thằng trong nó có đại gia và vô gia cư cũng đến, thế là nó đứng bâng khuâng đứng giữa hai dòng nước, chọn một dòng hay để nước trôi, nó bâng khuâng cuối cùng nó lượm đại một thằng theo cảm tính chứ không theo lý trí. Thường là bà con mình hay có cái khuynh hướng vâng theo cái gọi của lý trí, vâng theo tiếng gọi của trái tim mà trái tim thì vốn không có mắt, bởi mắt nằm cách đó tới hai tấc.

Cho nên tại sao có hồng nhan bạc phận vì hai lý do :

- Một là khi chúng ta có quá nhiều lựa chọn thường chọn sai. Ở đây có ai mà từng cầm chìa khóa chùm chưa ? Chìa khóa chùm mình để bóc lột lắm có đúng không ? Luôn luôn và luôn luôn, cứ hai chìa là chụp cái chìa sai. Nó lạ như vậy. Cho nên đừng có trách mấy chú bé mà nó hay mang dép, hay mang tất mà mang ngược, là nó cũng như mình thôi, cái đó nó lạ lắm khi mà chúng ta có nhiều lựa chọn là chúng ta thường chọn sai. Nó lạ lắm quý vị. Vì trong Kinh nói rất rõ là tất cả chúng sinh dù là trí thức hay là ít học, giàu hay nghèo, khôn hay là khờ, thì tất cả chúng ta đều sống hoạt động tư duy trên một cái có tên gọi là nền tảng tâm thức, tiếng Phạn gọi là

Nền tảng tâm thức đó là gì ? Đó là :

- Tiền nghiệp quá khứ và những gì mình thích, mình ghét cộng với giáo dục học đường rồi những học hỏi từ xã hội, từ gia đình, từ trường lớp, từ sách báo, tất cả những cái thứ đó nó trở thành một thứ nền tảng tâm thức và quan trọng nhất là nó cộng với cái thích và ghét của mình.

Cho nên khi mình đánh giá một vấn đề thường là mình đến với chân lý đó nó có hai cách :

1. Thấy nó như nó là
2. Thấy nó như mình muốn

Và thông thường chúng ta đến với chân lý theo cách cách hai, tức là muốn nhìn nó như là mình muốn. Có đúng không ? Tàu có một câu khi nghi ai là ăn trộm thì cái dáng đi của họ cũng là dáng đi ăn trộm, có đúng không ? Có không ? Khi các vị có lòng nghi ngờ con Lan, con Cúc, thằng Tí, thằng Tèo lấy đồ của mình, mình thấy cái cách nó rót nước của nó có cái gì hơi gian gian, đúng không ? Nó cười với mình cũng thấy nó gian, rồi nó ăn cơm mình thấy cái cách nó lùa cơm cũng thấy nó gian gian, nhưng mà lát sau mình biết tiền nó không có bị mất mà nó lọt xuống sàn, mình biết mình xác định nó không phải là cái thằng ăn cắp nữa tự nhên mình nhìn thấy nó bình thường lại, có nghĩa là mình thường có thói quen là đánh giá vấn đề trên nền tảng THÍCH và GHÉT nguy hiểm lắm quý vị. Rất là nguy hiểm. Chúng ta nói rằng chúng ta đến với Sư Phụ A, Sư Phụ B, chúng ta đến với chùa A, chùa B, đạo tràng A, đạo tràng B, chúng ta thích hợp với nhóm Phật Tử này chứ phải nhóm Phật Tử kia, hãy cẩn thận. Đa phần là chúng ta đến, chúng ta chọn, và chúng ta bỏ, là trên quan điểm CẢM XÚC NHIỀU HƠN LÀ LÝ TRÍ và ngay cả cái gọi là lý trí của chúng ta thường khi nó cũng được nằm ở trên cái cảm xúc, đi theo cảm xúc đã bậy rồi, mà nó có bậy thứ hai đó là đôi lúc mình tưởng mình đi theo lý trí mà một lần nữa lý trí đó lại nằm bên trên cái nền của cảm xúc.

Cho nên một phần tiếp theo của bài giảng đó là sau khi bỏ căn nhà cấp bốn chúng ta ở một căn nhà khá hơn có khả năng CÁCH ÂM và CÁCH NHIỆT bước vào dinh thự đất tiền sang trọng tiện nghi thì cái chuyện tiếp theo là chúng ta phải xác định rằng ngôi nhà này là nhà mình ở hay là nhà mình cho thuê hay là nhà chờ bán, thì này giờ còn nhớ định nghĩa về nhà ở không ? Nhà ở có nghĩa là mình có thể an lạc được với những gì mình có từ kiến thức rồi tài sản, nhan sắc, sức khỏe, mình có thể an lạc được với những thứ mình có, đó có nghĩa là mình đã có nhà ở rồi đó. Nhưng mà cẩn thận cái nhà đó là cái chỗ để mình ở, chỗ để mình dung thân, náo thân, chứ không phải là cái chỗ giam nhốt mình. Nhớ nha.

PHÚC THAY CHO KẸ NÀO CÓ NHÀ ĐỂ Ở, NHƯNG BẤT HẠNH THAY CHO KẸ NÀO BIẾN NGÔI NHÀ Ở THÀNH NHÀ GIAM, cái đó rất là quan trọng, và cái chuyện tiếp theo mà tôi muốn nói thế nào là nhà cho thuê ? Rõ ràng nhà cho thuê thì nó sinh lợi rồi đó, nhà cho thuê là nhà sinh lợi đó nhưng mà nhà cho thuê nói theo nghĩa ngoài đời thì cái nghĩa nó nghèo mà nó dễ hiểu lắm, còn nhà cho

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

(c) www.toaikhanh.com

thuê mà nói theo trong Kinh Phật có nghĩa là gì ? Các vị có đồng ý với tôi là trong mỗi một giai đoạn của đời sống, trong những môi trường, trong những hoàn cảnh nhất định chúng ta có những giao lưu, có những đối tác, chúng ta có những cái tương tác, từ cái tương tác với đối tác nào thì đời sống chúng ta nó bị lệ thuộc vào đó thì trong trường hợp đó Kinh gọi đó là ĐANG Ở NHÀ CHO THUÊ có nghĩa là mình không có chủ kiến, mình không có lập trường, nay thì mình theo Thầy này, mai mình theo Thầy kia, nay thì mình theo trường phái này, mai mình theo trường phái nọ, có nghĩa là cái nhà của mình mình chỉ cho mấy cái người mà mình mê họ thuê mà trong Kinh nói cái này mới ghê nè, cái chữ Chúng Sinh mà mình nói theo trong tiếng Việt mình, chữ Chúng Sinh cái nghĩa nó nghèo lắm, chữ Chúng Sinh mà trong tiếng Phạn nó có cái từ Satta, chữ Satta này nó có nhiều nghĩa lắm, nhưng nó có cái nghĩa rất là quan trọng, có nghĩa là dính, dính chặt, ở trong vũ trụ này không có một thứ gì mà có khả năng dính chặt với thế giới chung quanh như là chúng sinh hết. Chúng ta có hai cách dính. Nhớ nha. Nhớ cái này quan trọng lắm, mỗi Chúng Sinh từ con ruồi, con dán, con giun, con dế, cho đến một vị thủ tướng, giáo hoàng, tông thống, cho đến một vị tiên đồng ngọc nữ trên các cảnh trời, thì hễ còn là phàm phu thì chúng ta có hai cách dính đối với thế giới.

Cách dính một là dính bằng cách là mình THÍCH NÓ và cách dính thứ hai là mình GHÉT NÓ, các vị có nghe kỳ không ? Mình Thích là mình dính có hiểu không ? Nhưng mà mình ghét có dính không ? Tôi thương nhớ các vị tôi có thể đem các vị vào giấc ngủ của tôi không ? Khi tôi ghét các vị tôi có thể đem các vị vào giấc mơ của tôi không ? Hơi nhiều đó, thương quá ngủ không được, hận quá ngủ cũng không được, 20 năm trước muốn quen người ta, người ta không gật đầu về ngủ không được, 20 năm sau nó không chịu ly dị ngủ không được, ngủ không được ... 20 năm trước em đối với tôi em là đóa hồng, 20 năm sau em là một chùm gai, và cả hai trường hợp đó cái nào cũng làm cho mình mất ngủ được hết, cho nên Kinh mới nói CHÚNG SANH LÀ DÍNH chữ Chúng Sanh nghĩa là Dính, chữ Chúng sanh là Satta hiểu nghĩa dính, dính, thì nhà thuê là gì ? Là mỗi giai đoạn trong cuộc đời chúng ta dính một thứ gì đó, dính bằng cách là Thích hay Ghét và chính cái dính đó nó mới hướng dẫn đưa cuộc đời chúng ta, nó đưa cái tâm cảm, nó đưa cái cảm xúc chúng ta về một phương trời nào đó. Lúc đó chúng ta không làm chủ được mình, tôi gọi đó là giai đoạn chúng ta ở nhà thuê, nhà cho thuê, nhà lúc Sáu Căn, Sáu Trần của mình, lúc đó mình cho những cái bóng hình tào lao nào nó vô chiếm trong đó, có hiểu không ? Chẳng hạn như hôm nay mình đang là một người Phật Tử hay là một Tăng Ni mà bắt đầu thương nhớ ai, bắt đầu bực mình ghét ai, bắt đầu thấy hình bóng họ lảng vảng trong tâm tưởng mình thì làm ơn nhớ giùm bài giảng sáng nay, hình như bữa nay cái nhà mình có khách, khách thuê, có hiểu không ? Họ vốn dĩ không phải là ở trong Sáu Căn này nhưng mà sao bắt đầu từ sau bài giảng ở chùa Định Huệ tôi về tới nay tôi có nhớ hoài một ánh mắt, nhớ hoài một mái tóc, nhớ hoài một nụ cười, có nghĩa là kể từ đêm nay trong căn nhà Sáu Căn của trăm bèn có một khách lạ về thuê, mà thường khi quên trả tiền tháng, mà trăm phải trả điện nước cho nó mới ghê chứ, có hiểu không ? Vì nó mà mình mất ăn, mất ngủ, vì nó mà mình không được an lạc, rõ ràng là mình đang trả điện nước cho nó, nó đã ở miễn phí rồi mà mình còn bao cả điện nước, bảo hiểm y tế và tiền điện thoại cho nó nữa đau không ? Vừa đau mà vừa ngu. Cho nên có cái nhà để ở là phúc, mà biến ngôi nhà của mình thành chỗ giam là họa, và tiếp theo nó có một trường hợp cay đắng và bị kịch tiếp theo đó là có nhà không ở mà cho thuê, mà các vị biết khách thuê nó rất là bất trắc, tôi nhớ một chuyện có bà chủ trọ cho đám sinh viên thuê tầng trên, mà có anh sinh viên có cái tật xấu, đêm nào anh cũng đi nhậu say về, anh có cái tật là anh không có tháo giày mà anh đá, anh đá đôi giày, thì anh đá bả bực bả ngủ không được, bữa đó bả nói là lần cuối cùng tôi nói với cậu, tôi đã để ý cậu mấy tháng rồi, đi về là tháo giày, chứ cậu về cậu đá làm sao tôi ngủ, cậu sinh viên xin lỗi, đêm sau về cậu cũng nhậu sìn, cậu quên, cậu đá một chiếc, cậu chực nhớ lại chết cha, cậu không đá nữa, cậu mới gỡ chiếc còn lại, thì tới 3 giờ sáng bả lên kêu cửa, thì cậu nói cháu xin lỗi, cháu đá có một chiếc, bả nói vân đề là một chiếc, tôi chờ chiếc thứ hai để tôi ngủ, tôi chờ cậu đá luôn chiếc thứ hai để tôi ngủ, mà tôi chờ từ hồi 10 giờ đêm tới bây giờ, tôi chờ hoài mà cuối cùng tôi chịu không nổi, tôi nghĩ thôi cái chiêu này ngày

mai cậu đi giùm cho tôi nhờ, cái thứ người của cậu tôi chịu không nổi, bữa nhớ, bữa quên tôi chết.

Cho nên mình cho thuê nhà là cả vấn đề, nhiều vấn đề lắm, con nhiều cha mỗi người một tánh một ý, con cái trong nhà mình mà mình còn không có kiểm soát được nói gì người dung, cho nên khách lạ, khách trọ ở nhà nó mệt lắm, rất là mệt, và nó có một kinh nghiệm máu xương thế này, đừng nói tới khách trọ, bạn

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

(c) www.toaikhanh.com

thân, những người mà từng trải họ cho mình biết một kinh nghiệm máu lệ thế này, mình là nam hay là nữ. Nhớ nha. Mình là nam hay là nữ đừng bao giờ dại dột đem bạn thân về nhà ở chung khi mà vợ chồng mình còn trẻ, cho nên cái nhà mà cho thuê là nhà nguy hiểm, khi nào mà Sáu Căn của mình mà cho khách lạ vào là nhà bắt đầu có chuyện. Tin tôi đi. Tin tôi cái đó, Phật dạy chỉ có Phật Pháp, chỉ có Chánh Niệm, Trí Tuệ, Thiền Định, Kham Nhẫn, Từ Tâm, thì đó là những người chủ tốt của căn nhà này, còn ngoài mấy cái ông đó mà đi rước ba cái của khác về là chết có ngày, dù đó là khách thuê hay là khách ở nhờ không có nên, khách bên Đức dễ thương lắm, mấy người quen của tôi bên Đức họ qua bên tôi học, họ hỏi nhẹ lắm, hỏi bên Sư có túi ngủ không, ... là cái chần mà chần độn, tôi nói có, họ nói tụi con đi tám người, mười người Sư có đủ không, tôi nói có, họ đi tới cái vali của họ rất là gọn, mình nhìn cũng hơi run, mình không biết nó gọn vậy nó đem cái gì trời, nhưng mà không, lát sau mình đi ngang cái chỗ họ ngủ thì ra họ đem theo áo gối, ra trái giường, đồ bọc mền, họ bọc hết, họ bọc cái nệm của mình, họ bọc áo gối của mình, họ bọc luôn cái cái đu V của mình, bọc xong họ đắp ba bốn ngày, họ đi họ lột hết họ đem đi và trước khi đi chỉ đem mấy cái mà mấy ngày nay họ bọc đem phơi nắng mình khỏi giặt, cái gối họ bọc rồi, cho nên có được những người khách như vậy rất là ít, rất là hiếm, đa phần khách là phiền, cho nên kể từ hôm nay bà con nhớ sau bài giảng này nhớ rằng khách là phiền, hiếm bao giờ có những người khách dễ thương lắm. Nhớ nha, cho nên cái chuyện tiếp theo là sau khi bỏ được cái nhà cấp bốn, bước tiếp theo là vào trong căn nhà đất tiền thì mình phải tự hỏi mình cái nhà đó có phải là nhà hay không hay là nhà tù. Bước ba là cái nhà này mình nên ở hay là có nên cho khách trọ, khách thuê hay không? Và cuối cùng là cái nhà chờ bán.

NHÀ CHỜ BÁN có hai nghĩa, nhớ nha, tôi đang cân nhắc để giảng chỗ này, vì nội dung giáo lý thì tôi phải

giảng chứ tôi cũng run không biết bà con có hiểu chỗ này không, nhà để bán nó có hai trường hợp :

Kinh nói nhà để bán là

sao? Đó là một vị chứng La Hán, cái phiền nào sinh tử không còn nữa, Ngài không còn gì thiết tha với cuộc đời này nữa hết, Ngài chỉ ngồi chờ duyên đến tắt thở rồi đi luôn, cái nhà của Ngài là nhà chờ bán, nghe kịp không? Còn trường hợp thứ hai nhà chờ bán có nghĩa là là chính là Lục Căn của những người không có tu, cả đời không có tu hành gì hết, bây giờ chỉ cần mà nó 90 tuổi, 92 là nó đi thôi, cũng là nhà chờ bán mà nó có hai trường hợp là bán được giá hay là bán mất giá, hoặc là nhà chờ giải tòa không đền bù, có trường hợp đó, trong Kinh nói khi mình ý thức được thân này chỉ là cái nhà thôi thì làm ơn nhớ giùm mấy điều tôi vừa nói. Kể từ hôm nay bà con đại chúng trong pháp hội này về nhớ giùm tôi mấy điều thôi, cũng dễ nhớ.

Ta là một căn nhà có sáu cửa : Mắt, Tay, Mũi, Lưỡi, Thân, Ý. Trong căn nhà đó có khả năng Cách Âm và Cách Nhiệt hay không? Kinh nói chúng ta không thể nào sống được trong một căn nhà tối được, căn nhà đó phải có ánh sáng, nếu có điện thì quá tốt, những người có căn lành từ nhiều kiếp quá khứ họ xài điện, xài đèn điện, nhưng mà chúng ta là những người thiếu phước, chúng ta phải xài đèn dầu hay là thấp nền, mà muốn giữ cho ngọn nến đó nó được cháy sáng ổn định thì chúng ta phải kiểm soát lượng gió vào trong nhà, thế là nó có pháp môn Thiền Định, có nghĩa là bẻ sáu cửa sổ lại để giữ ánh sáng bên trong, khi mà ngọn lửa được ổn định thì ánh sáng sẽ ổn định. Tại sao Giới mà phải có Định, phải có Tuệ.

GIỚI là cái hàng rào quanh nhà

ĐỊNH là mấy cái cánh cửa nhà.

TUỆ là cái ngọn đèn giữa nhà.

Nhớ nha. Rồi, đó là nhớ cái đó, thân tâm chúng ta là cái nhà.

Kể từ bây giờ mình phải tự hỏi lòng mình nhà mình có khả năng CÁCH ÂM CÁCH NHIỆT hay không?

Ngôi nhà này là chỗ để mình ở an lạc, an vui, an lành hay là đây là chỗ giam nhốt cho mình bị tù ngục giam hãm.

Thứ ba cái nhà này là nhà mình ở hay là mình cho thuê? Những người khách đến nhà này có dễ thương hay không?

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

(c) www.toaikhanh.com

Và sau cùng cái nhà này nè sau mấy chục năm ở bắt buộc mình phải buông nó rồi, mà cái buông có hai cách :

Một là bán cho ai hay là mình để lại cho người khác, có những người khi họ ra đi họ để lại cho đời cái gì đó, tôi gọi là chết mà để lại di sản, tôi nói hoài có những người trên đời này họ không có phải là, cái cuộc sống của họ đó, cái sự có mặt của họ trong cuộc đời này nó chỉ là sự góp mặt chứ không phải là sự đóng góp. Có hiểu này không ? Có những người có mặt trên đời này cuộc sống của họ chỉ là sự góp mặt, chỉ góp phần chen lấn thôi chứ nó không có phải là sự đóng góp, trong khi đó có những người kiêu sống của họ, tư duy của họ biến cái sự có mặt của họ thành sự đóng góp, còn có những người sự có mặt của họ nó chỉ là sự góp mặt, có phân biệt hai chữ này không ? Góp mặt với đóng góp nó khác hay giống ? khác phải không, có những người họ đi đến một cái buổi tiệc sinh nhật họ có mang theo cái gì đó, đó là đóng góp, có những người họ đến bằng tay không, như vậy họ chỉ góp góp mặt. Nghe kịp chưa ?

Rồi tiếp theo, khi mình còn sống mình chỉ góp mặt mà không có đóng góp, thì tới lúc mình chết sự ra đi của mình nó chỉ là sự vắng mặt chứ không phải là sự mất mát, có phân biệt hai chữ này không ? Hiểu không ? Có những người họ chết chỉ là sự vắng mặt thôi, nhưng mà có những người cái chết của họ nó là một sự mất mát, có hả ? Có. Chẳng hạn như nói theo ngoài đời là các vị học giả, những nhà khoa học, hoặc là trong đạo mình chẳng hạn như những vị Hòa Thượng, những Tăng Ni như Sư Bà Như Thanh, Sư Bà Diệu Không hay là bên Tăng như Hòa Thượng Tuệ Sĩ, Hòa Thượng Minh Châu, thì phải nhìn nhận rằng sự ra đi của các Ngài không phải là sự vắng mặt mà là sự mất mát, và cái này mới quan trọng, cái khoảng trống, cái giá trị của mỗi con người được đo bằng cái khoảng trống mà họ để lại, cái câu này nên ghi nè, giá trị của mỗi con người được đo bằng cái khoảng trống mà họ để lại, nếu trống để lấp đầy thì giá trị họ nó nhỏ, còn nếu mà khoảng trống họ để lại phải mấy trăm năm sau mới có người lấp được thì có nghĩa là giá trị dễ sợ lắm.

Tôi hỏi bà con Đức Phật ra đi có để lại khoảng trống cho cuộc đời không ? Và liệu 26 thế kỷ qua có ai có khả năng lấp đầy khoảng trống đó không ? Nhẹ thôi, Trịnh Công Sơn, Phạm Duy, hai cái khoảng trống đó bao giờ mới lấp đầy, nghe kịp không ? Tôi đang nói theo ngoài đời Phạm Duy, Trịnh Công Sơn, hai người đó đi để lại khoảng trống gì cho cái nền âm nhạc Việt Nam, còn trong đạo mình, liệu bao giờ, đến bao giờ Việt Nam mới có được một Hòa Thượng Minh Châu, một Hòa Thượng Tuệ Sĩ để mà lấp đầy khoảng trống mà các vị đã để lại, cho nên có những đời sống nó là sự góp mặt chứ phải là đóng góp, và từ đó nó mới dẫn đến một cái chuyện, là có những người cái chết của họ nó là chỉ sự vắng mặt chứ không phải là sự mất mát, và đó là cái Chết. Còn tuổi già thì sao ? Có những người sống lâu thành đồ cũ và có những người sống lâu thành đồ cổ. Có phân biệt cái này không ? Đồ cũ là chỉ có ve chai thôi, một là đi bán đồng nát, hai là đi đổ rác, nhưng mà đồ cổ thì không, đồ cổ thì giá trị khôn cùng. Nha. Cho nên mình tự hỏi lòng mình, sau bài giảng này mình về tự hỏi lòng mình, cái sự có mặt của tôi trong cuộc đời này nó là sự đóng góp hay là sự góp mặt, rồi khi tuổi già ập đến tôi là món đồ cổ hay là đồ cũ, và cuối cùng khi một ngày nào đó tôi ra đi thì cái chết của tôi nó là một sự mất mát hay là một sự vắng mặt. Thì sau bài giảng này tôi mong bà con nhớ mấy điều thôi để giữa cái nóng oi bức của Sài Gòn, ồn ào của Sài Gòn, bà con vẫn có một đời sống nội tâm CÁCH ÂM và CÁCH NHIỆT.

Chúc các vị một ngày vui.

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.